

lep zimski dan. Torej je neki posestnik (tako pripovedujejo stari ljudje) ukazal svojim ljudem na goro iti po senó. Užé so senarili precej časa, kar zazvoní poludne po cerkvah, in ker se je tudi slišalo v goro, djali so nekateri: „Poludne zvoní, molimo, da se nam ne primeri kaka nesreča“. — Odkrijejo se ter molijo vsi drugi, le trije ne, ki so svoj pot dalje delali, rekoč: „Ni časa, da bi zdaj molili, kar bode mo prej delo dokončali, toliko bode mo prej z mraza“. Kaj se zgodí? Komaj ti delavci to izgovore, utrga se nad njimi plaz snega, ki ga je soluce ogrelo, in zasuje vse tri, kjer so žalostno poginili.

Premog.

K naravoznanstvenemu pouku v ponavljalni šoli.

Premog ali kamnéno ogljije postaja od leta do leta bolj važen, in bode tudi še vedno važnejši posebno takrat, ko bode ljudem drv za kurjavo zmanjkovalo in zmanjkalo.

Premog ni kamenje, čeravno je kamenju podoben. Kako bi nek gorelo in žerjavico dajalo, ako bi bilo čisto kamenje? Premog je rastlinsko ogljije, ki pa je po mnogih prekucijah zemlje okamnelo pod zemljo, iz katere se koplje kakor ruda tù pa tam.

Iz prvotnih gozdov z velikanskimi drevesi in rastlinami so se tedaj začénjali plazi premoga. Da ti plazi res niso nič drugega kakor uogljene rastline, se lahko pričamo, ako premog skozi povekšavno steklo ogledujemo. Tudi premog nam kaže tisto piskričastno tkanje, ki je vsem rastlinam lastno. Tudi iz takih plazov premoga izkopujejo cela in še dobro ohranjena debela mnogovrstnih dreves in pa cele sklade listja in proprota, ki je v ogljije izpremenjeno.

Od pričetka premoga do zdaj — kdo more leta šteti? Ker se pa še zdaj na milijone centov premoga vsako leto iz zemlje izkopuje, ali ni očitno, da premog je gotova priča starodavnih prekucij na zemlji, zraven pa previdnost dobrotljivega stvarnika, ki je pod zemljo shranil človeškemu rodu neizmerne zaklade kurjave, kadar mu bode za-njo zmanjkalo drv na zemlji, kateri žalostni čas se užé prikazuje. Posestniki gozdov so tù pa tam užé veliko pripomogli k temu, ker so iz posekanega lesa narejali denarje, pa niso pomislili, da njihovi potomci iz denarja ne bodo zopet mogli narediti dreves.

Bukev in jelka potrebuje najmanj 40 let, da je toliko velika, da daje polena za kurjavo; pogorí pa pred ko v 40 urah. Kolika dobrota je tedaj človeku premog, kateri mu drva namestuje! Največ premoga v Evropi je na Angleškem. Tam so ljudje tudi najpred jeli premog kopati in za kurjavo rabiti. Angleži užé premog davno rabijo ne le samo v kuhinjah in v stanovanjih, temuč tudi v tovarnah, na parobrodih in hlaponih po železnicah. V našem cesarstvu so največe premogove zaloge na Češkem, potem na Šleskem, Marskem, v Spodnji Avstriji, na Štajerskem, Ogerskem, v Galiciji, v Zgornji Avstriji, na Kranjskem, Koroškem, v Dalmaciji, v Istri in na Tirolskem.

Opis šolske občine Blagovica

v zemljepisnem, prirodopisnem in zgodovinskem oziru v korist metodiki domovinoslovnega pouka.

Sestavil **Fran Marolt**.

V tretjem šolskem letu pričnè se, kakor znano, vprvič pravi pouk v domovinoslovji. Še vé da ima ta pouk užé v drugem, da celó v prvem šolskem letu dobro podlago v dóbrem nazornem nauku.

Učitelj naj potem po znanem didaktičnem reku: „od znanega do neznanega“ hodi pót dalje, t. j. prestopi naj v tretjem šolskem letu k pravemu zemljepisnemu pouku, v ožjem pomenu — k domovinoslovju.

Ker je nam enorazredničarjem za ta pouk odmerjenih le 20 ur v šolskem letu, moramo se tudi dobro požuriti, da v tem kratko odmerjenem času dosežemo nam predpisani učai smoter.

Ker se pouk v domovinoslovji poučuje na podlogi beril, v katerih pa so nekateri sestavki, osobito kar se tiče pouka v zemljepisji, preobširni, — nasprotno ko nam mnogo gradiva za elementarni ta pouk manjka, moramo v dosego učnega smotra biti jako izbirični, da si učno tvarino v domovinoslovji kráju primerno volimo in da pomanjkljive sestavke po krajnih razmerah zboljšamo, t. j. z bolj praktičnimi in razumnimi nadomestimo.

Vsak izmej nas učiteljev, ki deluje na kmetih, ako primerja učni načrt zemljepisja za tretje šolsko leto enorazrednice in pa našo sedanje „Drugo Berilo“, na podlogi katerega nam je realije, tedaj tudi domovinoslovje poučevati — reči in trditi mora, da je omenjeno berilo precej nepraktično.

Vsa zahtevana in določena, oziroma v berilu navedena tvarina za ta pouk se za mladino nikakor ne more temeljito, takó obdelati in premlatiti, da bi deca od nje v javnem življenji v resnici tudi imela kako dejansko korist.

Kot obligaten predmet je pouk v zemljepisji še le za srednjo in višjo stopnjo ljudskih enorazrednic.

Da bode nam pa tudi na tej stopnji v tem pouku kaj gotovega doseči mogoče, moramo za ta nauk šolsko deca užé na nižji stopnji vredno in temeljito pripravljati, kar dosežemo z nazornim naukom.

Nazor in zopet nazor, ta naj bode učitelju pri pouku vedno voditelj!

Ako so se nazornemu nauku namenjene začetne vaje z deca stvarno in temeljito preresetale, bode ta deca na srednji stopnji tudi bolj sposobna za vsaki realistični pouk, kar ga je za tretje šolsko leto predpisanega.

Da k stvári preidem!

Didaktični stavek „od znanega do neznanega“ in „od bližnjega do oddaljenega“ ne zavzema v nobenem pouku tolike važnosti, kakor v zemljepisnem, oziroma v domovinoslovji. Prve temeljne pojme v tem pouku iskati je v nazornem nauku. Kar je deci v obližji, o tem naj v tem pouku v začetku govori, to naj dobro prebavi!

Da je pa učitelju možno, v domovinoslovji kaj uspešnega doseči, mora sam ožjo domovino dece, t. j. svojo šolsko občino natančno poznati.

Zató menda se je bila tudi pri lanskem učiteljskem zborovanji izrazila želja, sestaviti s pomočjo posameznih tovarišev vsestranski opis našega okraja.

Lépa misel tá! Vsak imel bi potem kratek, jedrnat opis svoje šolske občine, sosednih šolskih občin, — našega okraja.

Da bi ta opis domovinoslovnemu pouku mnogo hasnil, da bi se dal uspešno uporabljati, je jasno! Omenjenega opisa še nimamo!

Meni dán je od stalnega odbora nálog, dati pojasnilo, kako naj sestavimo opis posameznih šolskih občin, iz katerih opisov bi se sestavil potem opis vsega okraja.

V prvo mi je tú razložiti, kako sem ta opis sestavil, uredil in kako naj učitelj o znanje učencem v tretjem šolskem letu podaja, da tudi učenci poznajo najožjo svojo domovino — šolsko občino.

Da mi je bilo možno sestaviti opis šolske občine, posluževal sem se pri sestavi v prvo največ, osobito kar se tiče prirodoznanskega in zemljepisnega opisa, lastnih desetletnih izkušenj.

Prehóvil sem vas za vasjó, risal potočke in griče, hiše, razna póta itd. Tù povprašal sem domačina po imenu tega in onega griča, tam zopet družega po kaki pravljici. Takó nabral sem v teku štirih mesecev mnogo gradiva, iz katerega sem izpilil prirodoznanski in zemljepisni opis.

Pri statističnem opisu posluževal sem se šolskega arhiva, osobito starejih zapisnikov, šolskih matrik in šolske kronike. Omenim naj tudi „Spezialortsrepertorium v. Krain“, knjigo, kojo je izdala statistična komisija l. 1884., katera se tudi v naši knjižnici nahaja.

Se vé da so marsikateri številke užé nerabljive, tako da sem moral n. pr. hiše vsake vasí posebej šteti.

Zgodovinski opis — najtežavneje, a tudi najzanimiveje délo, opira se na Šumijev „Archiv“, letnik 1882/3, zv. I. Tudi ta knjiga se dobí v naši knjižnici.

Pri zgodovinskem opisu nam je pot najtežja, kajti ako hočemo pristnih zgodovinskih dogodkov naštetí, treba da prvič poznamo kraj in ljúd kar možno — natanko. Le potem, ako smo se seznanili s krajem, ako natančno poznamo običaje domačega ljudstva, nam je móžna sodba o enej ali drugej stvari.

Tù pa treba, da delújemo vsaj 3—4 leta na istej šoli, v istej šolskej občini.

Drugič treba je marljivo zgodovinske spise in knjige, osobito iz domače zgodovine, prebirati.

Valvazor in Dimitz res dobro služita, a tudi tù so dogodki splošni.

V novejšem času pričel je g. Koblar izdávati „Zgodovino fará Ljubljanske škofije“. To delo je osobito za nas jako važno; želeti bi le bilo, da bi zvezki hitreje izhajali. Uverjen sem, da bo slehèrni izmej našega stanú, kateremu domača zgodovina ni deveta briga, radostno posegel po vsakem zvezku, kajti tù se čita res prav mično zgodovina fare, cèrkve in šole.

Da bi nam razne zgodovinske listine bile pristopne, dalo bi se užé kaj boljšega napisati! A kje jih dobiti?

Važen pripomoček je tudi ustno sporočilo.

Jaz sam uveril sem se, da je tem pótom mnogo doseči. Vsaj se nahajajo v vsakej vási, vsakej občini stári, izkušeni možje, kateri vedó mnogo o važnih dogodkih, ki so se vršili na domačih tleh ali v njegovem obližji. Jaz prvi imam se mnogo zahvaliti nekemu posestniku; ta mi je dál marsikateri zgodovinske podatke, osobito o šoli, katere bi zamán v knjigah iskal.

To bila bi nekaka pot, kje in kakó nam je iskáti gradiva za opis, kajti: ako je učitelj še takó več domače zgodovine, vender ne najde v njej vseh za svojo šolsko občino važnih dogodkov, vsaj podrobnih né!

Sedaj nam je drugi nálog: gradivo urediti.

Ko se je pri lanskem zborovanji stavil predlog, opisati posamezne občine, volil se je odbor, kojemu je bil nálog, dati navodilo, kakó nam je te opise sestaviti.

V to svrho razposlal je omenjeni odbor 16. dec. 1886. l. vprašanja, po katerih smo se ravnali pri sestavi opisa. Vprašanja bila so jako dobro stavljena in po teh vprašanjih razvrstil sem tudi jaz opis v štiri glavne dele:

- a) Prirodoznansko-statistični in zemljepisni opis;
- b) Zgodovinski opis šole;
- c) Zgodovina šolske občine v obče — in
- d) Zgodovinski ostanki in spomeniki.

Slednjič dodal sem opisu še majhen zemljevid šolske občine, na katerem je razvidno gradivo prvega dela tega opisa.

Opis je sledeči :

I. Prirodnoznanstveno - statistični opis šolske občine.

a) *Legatn meje.*

Ako hodi potnik po državnej ali „Dunajske cesti“ proti severu, pride v vasi Lukovico. Tu pa jo krene proti vzhodu. Ako dobro pot pod noge vzame, dospje v 1½ uri v vasi Blagovico.

Po tej vasi imenuje se tudi vsa šolska občina Blagovica. Od Ljubljane do Lukovice hodil je ravno 22 km, od Lukovice do Blagovice pa 10 km, skupaj 32 km.

Šolska občina, katera je ob enem tudi fara, je precej obširna. Razteza se po dolini od zahoda proti vzhodu 4³/₅ km, t. j. dobre pol ure hodja v tako imenovanem Črnem Grabnu. Široka pa je 10 km.

Dolino to smeli bi imenovati i „Radomljiško dolino“, ker po njej šumlja potok Radomlja.

Občina ta spada v okrajno glavarstvo Kamenik, Moravško dekanijo in občino sv. Ožbolda.

Sodišče in davčni urad ima na Brdu, pošta pa na Trojanah in v Lukovici. Pred kratkim dobila je i nabiralnico za pisma.

Nekedaj bila je ta šolska občina mnogo večja; prištevala so se jej vasi Samoglar, Javorje in Suša*). Vsaj takó govori ljudstvo!

Šolska občina v sedanjem obsegu uravnana bila je leta 1869.

Naslednje šolske občine ji mejje: na zahodu šolska občina Krašnja, na jugu šolski občini Moravče in Péče. Na severu in vzhodu pa še nij postavno ustanovljene šolske občine. Tu ji mejje: na severo-zahodu Češnjiska fara, na severu Špitališka in na vzhodu Št. Ožboldska fara.

(Dalje prihodnjič.)

Književnost.

— „**Jezičnik**“. Knjiga Slovenska v XIX. veku. C. — Spisal J. Marn. XXV. leto. V Ljubljani. Natisnil in založil Rudolf Milic. 1887., 8., str. 97. Tudi tega Jezičnika (o srebernem njegovem jubileju) se nekaj odtisov posebej dobiva po 60 kr. (po pošti 65 kr.) v Katoliški Bukvarni.

— „**Dom in svet**“ imenoval se bode zabavno-poučni list, ki ga bode od 20. dne t. m. izdajal dr. Fr. Lampe. Ta list bode v prvi vrsti namenjen mladini, ki hrepeni po višem izobraženju in napredku, potem pa tudi vsem omikancem, ki se želje zabavati in blažiti se slovstvenimi lepimi izdelki in si razširjati znanje z lehkimi, poučnimi spisi. Narodnjaki, rodoljubi, ki ljubijo mladino in hoté, da narod naš napreduje, naj bi tedaj tudi ta list duševno in gmotno podpirali. Mladina in vsi, ki hrepené po pravi, temeljiti omiki, naj se na list obilno naročaja ter ga razširjajo. — List bode izhajal dne 20. vsakega meseca na celi pólí velike osmerke. Cena mu je 1 gl. 60 kr. za leto, 80 kr. za pol leta. Uredništvo in upravníštvo je v Marijanišči v Ljubljani. Za Ljubljanske naročnike posreduje „Katoliška Bukvarna“.

— „**Jos. Stritarja zbrani spisi**“ so prišli užé v 27. snopiču na svetlo.

D o p i s i.

Iz sežanskega okraja, 3. januarja. (Izv. dop.) Okrajna učiteljska konferencija v Sežani. Dne 19. m. m. smo imeli učitelji sežanskega okraja redno okrajno učiteljsko konferencijo v Sežani. Ob 10. uri zjutraj se zberemo v šolskem poslopju sežanskem; bilo nas je

*) Schumi „Archiv“ 1882/3, Bd. I. pag. 201.

Opis je sledeči :

I. Prirodnoznanstveno - statistični opis šolske občine.

a) *Legatn meje.*

Ako hodi potnik po državnej ali „Dunajske cesti“ proti severu, pride v vasi Lukovico. Tu pa jo krene proti vzhodu. Ako dobro pot pod noge vzame, dospje v 1½ uri v vasi Blagovico.

Po tej vasi imenuje se tudi vsa šolska občina Blagovica. Od Ljubljane do Lukovice hodil je ravno 22 km, od Lukovice do Blagovice pa 10 km, skupaj 32 km.

Šolska občina, katera je ob enem tudi fara, je precej obširna. Razteza se po dolini od zahoda proti vzhodu 4³/₅ km, t. j. dobre pol ure hodja v tako imenovanem Črnem Grabnu. Široka pa je 10 km.

Dolino to smeli bi imenovati i „Radomljiško dolino“, ker po njej šumlja potok Radomlja.

Občina ta spada v okrajno glavarstvo Kamenik, Moravško dekanijo in občino sv. Ožbolda.

Sodišče in davčni urad ima na Brdu, pošta pa na Trojanah in v Lukovici. Pred kratkim dobila je i nabiralnico za pisma.

Nekedaj bila je ta šolska občina mnogo večja; prištevala so se jej vasi Samoglar, Javorje in Suša*). Vsaj takó govori ljudstvo!

Šolska občina v sedanjem obsegu uravnana bila je leta 1869.

Naslednje šolske občine ji mejje: na zahodu šolska občina Krašnja, na jugu šolski občini Moravče in Péče. Na severu in vzhodu pa še nij postavno ustanovljene šolske občine. Tu ji mejje: na severo-zahodu Češnjiska fara, na severu Špitališka in na vzhodu Št. Ožboldska fara.

(Dalje prihodnjič.)

Književnost.

— „**Jezičnik**“. Knjiga Slovenska v XIX. veku. C. — Spisal J. Marn. XXV. leto. V Ljubljani. Natisnil in založil Rudolf Milic. 1887., 8., str. 97. Tudi tega Jezičnika (o srebernem njegovem jubileju) se nekaj odtisov posebej dobiva po 60 kr. (po pošti 65 kr.) v Katoliški Bukvarni.

— „**Dom in svet**“ imenoval se bode zabavno-poučni list, ki ga bode od 20. dne t. m. izdajal dr. Fr. Lampe. Ta list bode v prvi vrsti namenjen mladini, ki hrepeni po višem izobraženju in napredku, potem pa tudi vsem omikancem, ki se želje zabavati in blažiti se slovstvenimi lepimi izdelki in si razširjati znanje z lehkimi, poučnimi spisi. Narodnjaki, rodoljubi, ki ljubijo mladino in hoté, da narod naš napreduje, naj bi tedaj tudi ta list duševno in gmotno podpirali. Mladina in vsi, ki hrepené po pravi, temeljiti omiki, naj se na list obilno naročaja ter ga razširjajo. — List bode izhajal dne 20. vsakega meseca na celi pólí velike osmerke. Cena mu je 1 gl. 60 kr. za leto, 80 kr. za pol leta. Uredništvo in upravníštvo je v Marijanišči v Ljubljani. Za Ljubljanske naročnike posreduje „Katoliška Bukvarna“.

— „**Jos. Stritarja zbrani spisi**“ so prišli užé v 27. snopiču na svetlo.

Dopisi.

Iz sežanskega okraja, 3. januarja. (Izv. dop.) Okrajna učiteljska konferencija v Sežani. Dne 19. m. m. smo imeli učitelji sežanskega okraja redno okrajno učiteljsko konferencijo v Sežani. Ob 10. uri zjutraj se zberemo v šolskem poslopju sežanskem; bilo nas je

*) Schumi „Archiv“ 1882/3, Bd. I. pag. 201.

Opis je sledeči :

I. Prirodnoznanstveno - statistični opis šolske občine.

a) *Legat in meje.*

Ako hodi potnik po državnej ali „Dunajske cesti“ proti severu, pride v vas Lukovico. Tu pa jo krene proti vzhodu. Ako dobro pot pod noge vzame, dospé v 1½ uri v vas Blagovico.

Po tej vási imenuje se tudi vsa šolska občina Blagovica. Od Ljubljane do Lukovice hodil je ravno 22 km, od Lukovice do Blagovice pa 10 km, skupaj 32 km.

Šolska občina, katera je ob jednom tudi fara, je precej obširna. Razteza se po dolini od zahoda proti vzhodu 4³/₅ km, t. j. dobre pol ure hodá v tako imenovanem Črnem Grabnu. Široka pa je 10 km.

Dolino to smeli bi imenovati i „Radomljiško dolino“, ker po njej šumljá potok Radomlja.

Občina ta spada v okrajno glavarstvo Kamenik, Moravško dekanijo in občino sv. Ožbolda.

Sodišče in davčni urád ima na Brdu, pošta pa na Trojanah in v Lukovici. Pred kratkim dobila je i nabiralnico za pisma.

Nekedaj bila je ta šolska občina mnogo večja; prištevala so se jej vasi Samoglar, Javorje in Suša*). Vsaj takó govori ljudstvo!

Šolska občina v sedanjem obsegu uravnana bila je leta 1869.

Naslednje šolske občine ji mejé: na zahódu šolska občina Krašnja, na jugu šolski občini Moravče in Péče. Na severu in vzhodu pa še nij postavno ustanovljene šolske občine. Tu ji meje: na severo-zahodu Češnjiska fara, na séveru Špitališka in na vzhodu Št. Ožboldska fara.

(Dalje prihodnjič.)

Književnost.

— „**Jezičnik**“. Knjiga Slovenska v XIX. veku. C. — Spisal J. Marn. XXV. leto. V Ljubljani. Natisnil in založil Rudolf Milic. 1887., 8., str. 97. Tudi tega Jezičnika (o srebernem njegovem jubileju) se nekaj odtisov posebej dobiva po 60 kr. (po pošti 65 kr.) v Katoliški Bukvarni.

— „**Dom in svet**“ imenoval se bode zabavno-poučni list, ki ga bode od 20. dné t. m. izdajal dr. Fr. Lampe. Ta list bode v prvi vrsti namenjen mladini, ki hrepení po višem izobraženju in napredku, potem pa tudi vsem omikancem, ki se želé zabavati in blažiti sê slovstvenimi lepimi izdelki in si razširjati znanje z lehkimi, poučnimi spisi. Národnjaki, rodoljubi, ki ljubijo mladino in hoté, da národ naš napreduje, naj bi tedaj tudi ta list duševno in gmotno podpirali. Mladina in vsi, ki hrepené po pravi, temeljiti omiki, naj se na list obilno naročaja ter ga razširjajo. — List bode izhajal dné 20. vsakega meseca na celi póli velike osmerke. Cena mu je 1 gl. 60 kr. za leto, 80 kr. za pol leta. Uredništvo in upravníštvo je v Marijanišči v Ljubljani. Za Ljubljanske naročnike posreduje „Katoliška Bukvarna“.

— „**Jos. Stritarja zbrani spisi**“ so prišli užé v 27. snopiču na svetlo.

D o p i s i.

Iz sežanskega okraja, 3. januarja. (Izv. dop.) Okrajna učiteljska konferencija v Sežani. Dné 19. m. m. smo imeli učitelji sežanskega okraja redno okrajno učiteljsko konferencijo v Sežani. Ob 10. uri zjutraj se zberemo v šolskem poslopju sežanskem; bilo nas je

*) Schumi „Archiv“ 1882/3, Bd. I. pag. 201.

29 učiteljev in 7 učiteljic. Zapisnikarjema sta bila izvoljena gg. Tance in Pavlin; c. kr. okrajni šolski nadzornik, Davorin Sinkovič, pa določi za svojega namestnika g. Antona Lebana. Potem se prične seja s prvo točko dnevnega reda: »Poročilo nadzornikove«.

G. nadzornik konstatuje, da je šolsko obiskovanje v našem okraji dokaj ugodno; kajti lansko leto je šolo obiskovalo 99% otrok. Marljivost učiteljev tega okraja je bila »povoljna«, poučevanje v občeh »povoljno«; nadaljno izobraževanje učiteljev »nepovoljno«; snažnost v šoli tu pa tam »slaba«; otroci so po nekod takó zamazani, »kakor bi vse leto ne videli vode«. Pohvalno omenja gdč. učiteljice, ki strogo gledajo na snažnost v šoli. Učenje jezika »povoljno«; čitanje v občeh »dobro«; slovnica se uči preveč teoretično. Za jedno prihodnjih okrajnih učiteljskih konferencij bode treba sestaviti podobni učni načrt v tem obziru, kakor se je to zgodilo gledé realij, spisja, lepomisja in kmetijstva. Spisje je bilo sploh dobro. Pri zgodovinskem pouku naj se toliko ne jemljó v obzir fakta, nego naj se bolj gleda na vzgojevalne momente. Priporoča nadalje naj si vsi omislimo Rutarjevo »Domovinoznanstvo«, koje knjigo priporoča tudi visoki c. kr. deželni šolski svet. Računstvo se je učilo dobro; samo bolj se je treba ozirati na novo mero in vago. To je tudi želja deželnega šolskega sveta samega. Še 6. letniki je treba priti vsaj do 4. računice. Lepopisje je bilo »povoljno«, po nekod pa celó »prav slabo«. Risanje »komaj dovoljno«. Pri petji naj se pazi bolj »na čiste glasove«. Omenjajoč »telovadbo«, priporoča g. nadzornik »telovadne igre«. Nadaljevalni tečaj mu je bil »najslabši«. Tu bi se morala povsod rabiti 5. računica. Šolski inventar bódi natančen . . .

Toda dovolj, gospod urednik, o tem poročilu nadzornikovem, sicer bode te še mislili, da smo učitelji sezanskega okraja res prave pravcate revce in ničle, ker smo si prislužili v malokaterem predmetu več kakor borni »povoljno«. — Druga točka je bila: »Podrobni učni načrt za nadaljevalne šole na podlagi Kramarjevega kmetijskega berila«. To točko je dobro rešil g. Anton Benigar in konferencija je njegovo delo odobrilo z dostavkom g. Kanteta, naj bi se slavna c. kr. kmetijska družba v Gorici naprosila, da bi se dobivalo Kramarjevo kmetijsko berilo ceneje. — Tretja točka se je glasila: »Vedénje učencev v šoli in zunaj šole; kaj vzročuje, da se otroci slabo obnašajo in kako priti tem nedostavkom v okom«.

To točko je moral rešiti vsak učitelj pismeno ter svoj izdelek poslati slavnemu c. kr. okrajnemu šolskemu svétu sezanskemu. To je bila pametna misel, kajti žal! marsikoji učitelj misli, ostaveljsi učiteljišče, da se mu odslej ni treba več vaditi v slovenskem spisovanji; vsled te zaničnosti pa se porodi nezmožnost, ki postane očitna takrat, ko je učitelju zopet treba prijeti za zrjavlo pero, da napiše nekaj vrst v tem ali onem obziru. — Gosp. nadzornik je za referentinja izvolil gdč. Justino Štrukljevo in res, boljše ni mogel pogoditi. Mi smo užé prej poznali gdč. Štrukljevo kot izreden talent, moramo pa reči, da je še svojim izbornim referatom samo sebe prekosila. Smrtna tihota nastane užé po prebranih njenih prvih stavkih; pet četrtij ure je čitala, a vendar smo vsi pazljivo sledili predavanju njenemu. A to predavanje ni bilo morda kak plagijat iz kake nemške knjige, nego prekrasno, čisto originalno, samostalno delo, pisano v takó vzornej slovensčini, da bi bolje ne pisal pisatelj, stoječ na vrhunci svoje popolnosti. Ko je končala — zagromí velikansk rokoplosk, in ko se ta poleže, povpraša g. nadzornik, kedo ima k referatu kaj pripomniti. Oglasí se g. Janko Leban ter pravi, da je referat gdč. Štrukljeve po vsebini in obliki tako izvrsten, da se mora odobriti »en bloc«; prosi nadalje g. nadzornika, naj obširni referat vrne gdč. referentinji, katera naj ga priobči v »Učiteljskem Tovarišu«. Za ta list je pisan kakor navlašč, in gotovo bode gosp. urednik Praprotnik vesel tega bisera.*) Gosp. nadzornik želji g. Janko Lebana pri priči ustrezé; a vendar se gdč. Štrukljeva izgovarja, da spis ni za tisk itd. Naj mi vrla koleginja ne zameri, da jo moram zaradi prevelike nje ponižnosti — javno karati. — Užé nekda j jo je znani dopisnik v »Učit. Tovarišu« spodbujal, naj se loti pisateljjevanja; žal, brezuspešno! Nadejamo se, da se vsaj zdaj poboľša ter da se bo oglašala na slovstvenem našem polji, saj nam baš večih, spretnih pisateljic tako živo treba! Gosp. urednika Praprotnika pa opozarjam na to; ako potrebuje izvrstnega spisa, vedel bode, kam naj se obrne.

Tu mi je posebej omeniti, da je gdč. referentinja govorila tudi proti javnim plesom. Ker se nihče drug ni oglasil k besedi, prestopilo se je k naslednji 4. točki, namreč: »Poročilo biblijotečne komisije«. Poročal je g. Kanta. Druzega ne omenjam, nego da se je sklenilo, da se za okrajno učiteljsko knjižnico kupi večina starejših letnikov »Novic«, pa se tudi omislijo Stritarjevi spisi, ko pridejo vsi zvezki na svetlo. — Peta točka je bila: »Volitev dveh učiteljskih zastopnikov v okrajni šolski svét«. Predno se začné voliti, poprime besedo g. nadzornik ter

*) Gotovo da!

oménja, da ni prav, kar se je v zadnjem času pisarilo in delovalo baš gledé učiteljskih zastopnikov v okrajnem šolskem svétu. Dosedanjima zastopnikoma ni nič kaj reči; onadva sta izpolnjevala svojo dolžnost. Če kdo misli, da bi bila nova dva zastopnika boljša, moti se zeló. Kaj se pa razpravlja v okrajnem šolskem svétu? Skoro zgolja finančne stvari. Tú se je razbilo okno, tam se pokvarila klop, za kar je treba dovoliti malo denarja in k čemur vselej pritrđita tudi g. zastopnika, naj si bosta užé ta ali ta. Le redko so disciplinarne učiteljske stvari na dnevnem redu. A tedaj se tudi učiteljska zastopnika ne moreta (sic?!) potegovati za svoje kolege, če so resnično kaj zakrivila. Kar je belo, belo je, in ne more nihče trđiti, da je črno. Ker pa nekateri mislijo, da učiteljska zastopnika morata dotičnim kolegom povedati, kaj se je o njih razpravljalo v okrajnem šolskem svétu, zato prebere neki ukaz, vsled katerega je to ostro prepovedano; kajti »uradna tajnost« se mora varovati. Sploh želi, da bi prenehalo tiste brezplodno obiranje po časopisih in po našem učiteljskem društvu, ker z glavo skozi zid ne gre. Boljše je molčati in mirovati, ker se itak nič ne opravi (sic?!). . . . Prilicno takó je govoril gosp. nadzornik.

Začela se je volitev. Volilno pravico je imelo 32 navzočnih gospodov in gospodičin. Uspeh je bil sledeči: g. Kante je dobil 23 glasov, Benigar 22, Anton Leban 10, Trampuž 7, Tomšič Josip 1, Koršič 1; izvoljena sta torej nova zastopnika Kante in Benigar, katerima želimo, da se moški in neustrašno poganjata za pravice svojih kolegov v okrajnem šolskem svétu. S tem opravičita zaupanje, ki smo je v nja stavili ter dokazeta tudi svojim predstojnikom, da nista pršla v okrajni šolski svét le — kimat. . . . V to ime: Bog in sreča in junaška! — Sledila je na to 6. in 7. točka: »Volitev stalnega odbora« in »volitev biblijotečne komisije«. Ostalo je vse pri starem, namreč: v stalnem odboru so gg. Kante, Benigar, Koršič, Tomšič Fran, Anton Leban; v biblijotečni komisiji: gg. Kante, Pitamic Nežika, Ingerl Ernesta, Pakiz Anton, Starec.

Ker ni bilo posebnih predlogov, zaključí g. nadzornik sejo ob 3. uri popoldne z običajnim nazdravom presvetlemu cesarju. Gosp. Benigar se je g. nadzorniku zahvalil za vodstvo konferencije in potem smo se šli krepčat v gostilnico. Pri kosilu je bilo vse mirno. Edini g. Benigar je nazdravil g. nadzorniku; ta pa je odgovoril v tem smislu, da on ljubi podložne si učitelje, a vender, da mora delati po svoji vesti, če se kaj prav ne vrší i. t. d.

Konečno naj mi bode dovoljena opómnja, da bi bilo dobro, da bi okrajne učiteljske konferencije trajale predpoldne in popoldne (kakor se je večkrat godilo za Vodopivčega nadzornikovanja) ali da bi celó trpele po dva dni; kajti le na tak način bi bilo mogoče nadrobno predelati vse gradivo dnevnega reda. Večkrat se prigodi, da bi marsikoji učitelj imel ali onemu referatu to ali ono pristaviti, ali da posameznik želi to in ono predlagati; pa naposled se vse opusti le zato, da bi seja ne trajala dolgo čez dopoldne. Pomisliti je, da 5 — 6 urno neprestano zborovanje brez odmora človeka vender utruja in se mu potem ne ljubi, da bi svojevoljno sejo zdaljševal sè svojimi opómnjami.

Omeniti moram tudi še, da k seji ni bilo našega g. okrajnega glavarja. Na Kranjskem in drugod je lepa navada, da se tudi okrajni glavarji udeležujejo tacih sej, z učitelji ljubeznjivo občujejo ter jim t a k o j izplačajo dnino in potuino. Mi smo pa vlani morali čakati mesec dni na dotično nakaznico, in Bog vé, če ne bode tudi letos taka! Je marsikje kedó, ki se spomni ubozega učitelja le takrat, ko je treba proti njemu naperiti kako disciplinarno preiskavo, ali mu sploh stopiti na prste, »sapo zapreti« itd. Bog nas varuj takih prijateljev! *Dixi et salvavi animam meam!*
Lucilius.

Izpod Triglava o novem letu 1888. (Izv. dop.) Pošiljam Vam nekoliko podatkov iz šolskega okraja radovljiškega, o katerih mislim, da bodo zanimali vsakega, kdor se briga kaj za šolski napredek v domovini naši. Naš šolski okraj je imel doslej 1 štirirazrednico (v Radovljici), 6 dvorazrednic (na Bohinjski Bistrici, v Gorjah, v Gradu pri Bledu, na Jesenicah, v Kranjski Gori in v Srednji Vasi), 14 enorazrednic (v Begunjah, na Boh. Beli, na Breznici, na Dobravi pri Kropi, na Dovjem, na Fužinah, v Kamni Gorici, na Koroski Beli, v Kropi, v Lescah, v Ljubnem, v Móšnjah, v Ratecah in v Zasipu), dalje 2 šoli za silo (na Koprivniku in v Lešah) ter 1 šolo podružnico (na Planini nad Jesenicami). Z začetkom tekočega šolskega leta so se pa zvršile nasledne premembe: V Ratecah, kjer zaradi pomanjkanja šolskega poslopja in učitelja užé dve leti ni bilo nobenega pouka, najeli so v privatni hiši šolsko sobo in za učitelja tja je prišel g. Luka Kavalar, doslej učitelj na Breznici. Dvorazrednica na Jesenicah se je razširila v trorazrednico, enorazrednica v Kropi pa v dvorazrednico; vrhu tega sta se ustanovili dve novi enorazrednici: na Dobravi Blejski, kjer je prevzel poučevanje domači gospod župnik Matija Košar, in v Ribnem, kjer je učiteljsko službo nastopil g. Fr. Rus,

doslej pomožni učitelj v Ljubljani. Na Breznico je prišel na Kavalarjevo mesto gosp. Jože Ažman iz Sv. Križa pri Tržiči; novo drugo učiteljsko mesto v Kropi se je oddalo gospodični Leopoldini Rozmanovi, učiteljici na Dóbrovi pri Ljubljani; na izpraznjeno drugo učiteljsko mesto na Bohinjski Bistrici je prišla gospodična Janja Miklavčičeva iz Lipalje Vasi na Korškem, in v Bled gospodična Katarina Droll iz Št. Petra pri Rudolfovem. Gospod Aleks. Lunaček je odšel iz Srednje Vasi v Bohinji za stalnega učitelja na Trebelno v krškem okraji in na njegovo mesto je došel suplent gosp. Bernard Andolšek. V Lescah je začasnó dobil službo gosp. K. Simon, doslej učitelj v Loskem Potoku. V vsem okraji je zdaj prazno samo tretje učiteljsko mesto na Jesenicah (plače 400 gld). Novi šoli sta se tekom leta 1887. dozidali dve: v Kropi dvorazrednica in v Ribnem enorazrednica; razširila se je vrhu tega učilnica na Bohinjski Beli in popravila šola v Srednji Vasi. — Čujem, da mislijo zaradi velikega števila šolskih otrok dvorazrednico v Gradu pri Bledu razširiti v trirazrednico, enorazrednice v Begunjah, na Breznici, v Kamni Gorici, v Mošnjah in v Ratecah pa v dvorazrednice. V ta namen bode treba v Mošnjah in v Ratecah postaviti novo šolsko poslopje, drugod pa prezidati in razširiti obstoječa šolska poslopja. Zategadelj so nekatere šolske občine sklenile plačevati potrebne šolske priklade, občini Rateče in Blejska Dobrava plačujeta baje po 50%. — Poučni jezik je po vseh naših šolah (razen Fužin »Weissenfels«) slovenski, (nemščina je obligatna samo na štirirazrednici v Radovljici. — Iz teh vrstic vidite, kako napreduje šolstvo v našem okraji. St.

Iz Celja. V četrtek, dne 29. dec. l. 1887. je imelo »Celjsko učiteljsko društvo« svoje glavno zborovanje. Prvosednik g. A. Brezovnik otvori ob 11. uri, ko se je zbralo dovoljno število udov, zborovanje s presrčnim pozdravom. Po prečitani in odobrenji zadnjega zapisnika, izvešča prvosednik o društvenih zadevah. Pred vsem prečita »okrožnico«, ki se je razposlala raznim okrajnim učiteljskim društvam gledé »zveze slovenskih učitel. društve«. Potem podaje glavne misli o potrebi in ustanovljenji »Privatnega podpornega društva za slovenske učitelje«. Zadača tega društva bi bila, podpirati tovariše naše pri selitvah, sevó le pri večjih in v bolezni. Vsakemu je znano, koliko stane selitev, zlasti pri oženjenih, ki imajo več pohištva in drugih stvari. Ti bi dobili neko podporo, zračunano po daljini potovanja. A tudi v bolezni bila bi našim sodrudnikom podpora kaj dobro došla. Napósled bi še društvo prirejalo umrlim učiteljem stanú primeren in dostojen pogreb. Nekaterikrat prigodilo se je že, zgledov nočemo navesti, da so učitelja, zlasti samca, pokopali brez vsake slovesnosti, kakor pravo pravcato borno siroto, kar sigurno ne povzdigne ugleda učiteljskega stanu. Kdor je imel priložnost prepričati se, kako razna društva n. pr. požarne brambe itd. svoje člane, bodi si težak ali ne, pokopavajo, s kakim »pompom« se vse vrši, bode pač uvérjen, da je tudi v tem oziru treba kaj pri nas storiti. No pa, ne bodem dalje slikal potrebe takega društva; to bode užé v kratkem storil g. A. Brezovnik sam.

Predlog, da »Celjsko učit. društvo« osnuje omenjeno društvo, bil je enoglasno vsprejet. V dotični odbor voljeni so: gg. Brezovnik, Kodermann in Logar.

Nadaljna točka dnevnega reda je tajnikovo letno poročilo. Celjsko učiteljsko društvo je v 17. letu svojega obstanka delovalo zeló marljivo in živahno. V pretečenem letu je imelo 9 mesečnih zborovanj, priredilo dva izleta in sicer: v 5. dan maja v Št. Pavel v Savinjski dolini in v 7. dan julija v Št. Jurij na južni železnici.

Pri mesečnih zborih obravnavali so nastopni gospodi sledeče predmete: g. A. Brezovnik — »O šolskih knjižnicah« dne 13. jan.; g. I. Klopčič — »O učnih pripomočkih« in g. T. Grah — »Delovanje učitelja vzpomladi« dne 3. marca; g. Štrukelj — »Kako naj učitelj goji národni jezik« dne 6. aprila; g. I. Zupan — »Namen petja v ljudski šoli« dne 5. maja; g. I. Zupanek — »O znamenitosti učiteljskih društve« in g. A. Brezovnik — »Učni poskus iz samotologije« dne 31. maja; g. A. Gradišnik — »Časa nam je treba« dne 7. julija; g. Fr. Kocbek — »O zvezi učiteljskih družtev« in g. A. Gradišnik — »O Terboveljski razstavi s posebnim ozirom na šolski oddelek« dne 2. novembra; g. A. Petriček — »Učni poskus iz domovinoslovja« dne 1. decembra. — Bilo je potemtakem mnogo raznovrstnih, mej temi i važnih govorov.

Pred zborovanjem peli so pevci skoraj vselej kako slovensko pesem.

V začetku leta štelo je društvo 3 častne ude (gg. dr. A. G. Lindner, dr. Fr. vitez Močnik in A. Praprotnik) in 33 pravih članov. Mej letom je pristopilo 9 novih pravih udov, umrla sta 2 uda (dr. A. G. Lindner in Fr. Koceli), preselila tudi dva. Tedaj šteje društvo koncem leta 41 članov, od teh 2 častna in 39 pravih. Mesečnih zborovanj udeležilo se je povprečno 17—19 udov.

Od važnejših sklepov omenim naj le-te: a) §. ad l. d. postave 8. febr. l. 1869. izpremenil naj bi se takó, da bi vsaka definitivno nameščena učiteljska moč imela aktivno in pasivno volilno pravico pri volitvah zastopnika v okrajni šolski svet. (Op. Doslej volijo le definitivno nastavljeni učitelji in nadučitelji, podučitelji — te pariže — pa ne. Tu na Štajerskem imamo še »Kastengeist«.)

b) Društvo hoče podpirati izdavanje organizovane knjižnice za mladino.

c) Društvo osnuje »zvezo slovenskih učiteljskih društev« nalik óni češki in hrvatski. Člani osnovalnega odbora so gg: Brezovnik, Gradišnik in Kocbek.

č) Društvo ustanovi »privatno podporno društvo za slovenske učitelje«.

d) Velezaslužnemu podpiratelju slovenskega šolstva g. Jan Legu v Pragi poslalo je zahvalno pismo.

Iz blagajnikovega izvestja naj omenim, da je društvu po odbitku raznih stroškov ostal lep ostanek. Pregledovalcem računov izvoljeni so: gg. Brence, Klopčič in Šah. —

Potem se je vršila volitev novega odbora. Predsednik se zahvali na podpori članov, osobito referentom, ter omeni, da ne more več vsprajeti častnega mesta, ako bi ga hoteli zopet voliti, ker nima več prostih četrtkov, kadar se navadno vrše zbori. Izid volitve je sledeč: prvosednik — g. I. Zupanek — Grize; namestnik — g. F. Kodermann — Frankovo; tajnik — g. Fr. Kocbek — Žalec; blagajnik in knjižničar — g. A. Petriček; — Žalec; pevovodja — g. Ig. Zupan — Št. Lenart; odbornika — g. A. Brezovnik — Vojnik in A. Gradišnik — Hrastnik.

Društvenina ostane za tekoče leto stara (1 glđ.). Društvo si naroči te-le časopise: »Učit. Tovariš«, »Popotnik«, »Napredak« in »Pädagogische Zeitschrift«. Dopisniki šolskim listom so: g. A. Gradišnik za »Učit. Tov.« in g. Fr. Kocbek za »Popotnik«.

Ako pregledamo delovanje društva v minulem letu, tako pač z veseljem lahko konstatujemo, da je bilo živahno. In tako bodi tudi za naprej! Dal Bog!

—o—

Od sv. Jurija pod Kumom. Slavni odbor »Národne Šole« poslal je na prošnjo podpisanega voditeljstva mnogo raznovrstnega blaga tukajšnjim ubogim učencem t. j. zvezkov, peres, svinčnikov in 10 Prvih Beril. Za ta dar se v imenu uboge šolske mladine pristrčno zahvaljuje

Ivan Rodič,
šolski voditelj.

Sè Studenca. (Zahvala.) Kakor užé več let, tudi po dvakrat na leto, poslala je »Národna Šola« tudi letos mnogo in različnega šolskega blaga za primerni donesek tukajšnji šoli. V imenu obdarovane uboge šolske mladine zahvaljujem se lepo »Národni Šoli« in živo priporočam vsem to blagotvorno društvo.

Na Studencu v Krškem okraji v 5. dan jan. 1888. l.

Ivan Gantar,
šolski voditelj.

— (Zahvala.) Tukajšnji župnik prečastiti gosp. Matija Lavrič, vrli šolski prijatelj naročil je »Vrtec« za tukajšno šolsko knjižnico ter ob jednom izročil podpisanemu dotično naročnino. Za to lepo novoletno darilo se imenovanemu gospodu v svojem in v imenu šolske mladine toplo zahvaljujem.

Na Studencu v Krškem okraji. 5. dan jan. 1888. l.

Ivan Gantar,
šolski voditelj.

Iz Zgornjega Tuhinja pri Kameniku. Zadnje dni minolega leta blagovolil je slavni odbor »Národne Šole« tukajšnji jednorazrednici poslati precej različnega šolskega blaga in dar ubogim učencem. V svojem in v imenu obdarovane šolske mladine, se podpisani pristrčno zahvaljuje slavnemu odboru »Národne Šole«, katerej naj Bog dovéde še mnogo podpornih udov in požrtvovalnih prijateljev.

Šolsko voditeljstvo v Zg. Tuhinji dné 5. jan. 1888. l.

Srečko Malenšek,
učitelj.

Iz Žužemberka. »Zmrznil« je v 6. dan tega meseca gosp. Fran Kugler, učitelj na Smuki v novomeškem okraji. Šel je isti dan k sv. maši v Hinje in pohodil potem tudi tamkajšnjega gospoda tovariša. Zvečer je šel domov, a zgrešil pot ter se tako ponesrečil. Našli so ga še-le četrti dan blizo Novega Loga v kočevskem okraji. Ponesrečeni porodil se je leta 1861. v Laškem Trgu na Štajerskem. Pripravnico dovršil je v Ljubljani pred štirimi leti in bil potem do smrti učitelj na Smuki. Bil je vzgleden učitelj, zvest prijatelj in blag kolega. Letos se je pripravljval za izpit iz slovenščine, kajti izprašan je bil samo za nemške šole. Šola na Smuki (v mali kočevski vasi) je nemška. Radi ujegovega uljudnega in dostojnega vedenja bil je zeló priljubljen in číslan; zato pa tudi vsak, ki ga je poznal, žaluje po njem. Bodi mu zemlja lahka!

Iz Ljubljane. Iz seje c. kr. deželnega šolskega sveta v 15. dan preteč. m. Zaradi kužnih koz sklene se, da se bodo učencem na ljudskih in srednjih šolah kože se enkrat cepile. — Mestna peterorazredna dekliska šola pri sv. Jakobu v Ljubljani razširi se v šestrazredno in dvorazredna ljudska šola v Toplicah v trirazrednico od l. 1888. in v Trziču se bude l. 1888/89, ustanovila dvorazredna dekliska šola, v Kameniku pa bude se dekliska šola izpremenila v trirazredno, tako se bude tudi dvorazredna ljudska šola v Gorénjem Logatcu razširila v trirazredno. Za drugi izporedni razred na ljudski šoli v Postojini dovoljuje se učiteljska moč. — Poročilo vodstveno izpraševalne komisije za splošne ljudske in meščanske šole jemlje se na znanje ter se ostali čisti znesek izpraševalne odrednine (takse) razdeli mej posamezne ude te komisije. — Stalna učiteljica na mestni nemški dekliski šoli v Ljubljani, gspdc. Alojzija Bauer, imenuje se stalnim nadučiteljicam na tej šoli. — Prošnje nekaterih učiteljev za poviksanje plače se odbijejo. — Učiteljica gspdc. Ana Podrekar v Trziču prestavi se v Kočevje in tamošnja učiteljica gspdc. Marija Borovsky pa v Trzič. — Vdovi učitelja Vencajs-a se je pripoznala postavna pokojnina. — Rešilo se je več pritožeb o kaznih za šolske zamude, potem prošnje za nagrade in denarne podpore.

— Iz deželnega zbora. (Dalje in konec.)

B. Zaklada.

I. Aktivne obresti nespremenjeno	3847 gld. 20 kr.	
II. Doneski nespremenjeno	19712 » 95 »	
III. Različni dohodki nespremenjeno	205 » 25 »	
	<u>Skupni znesek zaklade . . . . .</u>	23765 gld. 40 kr.
	v primeri s proračunjeno potrebsčino	<u>275738 » 66 »</u>
	kaže se torej primankljaj	251973 gld. 26 kr.
	ali okroglo	252000 » — »

za katerega je razpisati 10% priklado za normalno-šolski zaklad na vse direktne davke (ordinarij z vsemi državnimi prikladami) po vsej deželi.

Tako urejeni davki so po izkazu računskega oddelka c. kr. finančne direkcije z dné 15. aprila 1887, št. 133:

1. Zemljišni davek	631555 gld. — kr.
2. Hišna najemarina	215829 » — »
3. Hišni razredni davek	137820 » — »
4. Pridobninski davek	126776 » — »
5. Dohodkarina	299578 » — »

Skupaj . . . . . 1411558 gld. — kr.

tedaj znaša 10% priklada za normalno-šolski zaklad 141155 gld. 60 kr. in po odbitih 1000 gld. za elementarne nezgode . . . . .

140156 gld. 60 kr.

ali v okroglem znesku . . . . . 140100 gld. — kr.

torej se kaže konečni primanjkljaj . . . . . 111900 gld. — kr.

nasproti lanskemu proračunu in njegovemu nepokritemu primanjkljaju več za 83000 gld.

Finančni odsek nasvetuje tedaj:

Slavni deželni zbor naj sklene:

1. Proračun normalno-šolskega zaklada za l. 1888.

s potrebsčino	275738 gld. 66 kr.
z zakladdo	23765 » 40 »
	<u>in s primanjkljajem . . . . .</u>
	251973 gld. 26 kr.
	ali v okrogli svoti . . . . .
	252000 » — »

2. V pokritje tega primanjkljaja pobirala se bude l. 1888. 10% priklada na celo predpisano svoto vseh neposrednih davkov, tedaj zlasti od rednega zneska z vsemi državnimi prikladami vred pri zemljiškem davku, pri hišni najemarini in hišno razrednem davku, pri pridobnini

in dohodkarini po vsej deželi. Nedostatek v znesku 111.900 gld., kateri se potem še pokaže, pokrije se naj iz deželnega zaklada.

3. Dezelnemu odboru se naroča, pridobiti sklepu pod točko 2. Najvišje potrjenje.

4. V podrubrikah 1., 2., 3., 4., 6., 7., 8. rubrike II. »Potrebščina« dovoljuje se c. kr. dezelnemu šolskemu svetu revirement po dogovoru z deželnim zborom.

5. Dovoljuje se, one potrebščine normalno-šolskega zaklada za l. 1887, katere so nastale vsled veljavnih naredeb deželnega šolskega sveta in deželnega odbora, pokriti iz blagajničnih zastankov leta 1887.

— Kužne koze še vedno razsajajo po mestu in v okolici. Učencem na srednjih in ljudskih šolah se bodo koze vnovič cepile. Ako potem pri vsem tem bolezen ne odjénja, pravijo, da bodo celé šole prenehale.

— Odbor »Slovenskega učiteljskega društva« v Ljubljani bode imel v 19. dan t. m. popoldne ob 2. v pisarni I. mestne deske ljudske šole sejo, h kateri vse g. g. odbornike uljudno vabi
predsedništvo.

Premene pri učiteljstvu.

Na Kranjskem. Gspdc. Alojzija Bauer, nadučiteljica na mestni nemški dekliški šoli v Ljubljani, je za trdno postavljena. — † G. Fr. Kugler, učitelj na Smuki, je umrl.

Št. 505

m. š. sv.

Natečaj.

Na tukajšnji šestrazredni dekliški ljudski šoli je popolniti službo učiteljice eventualno podučiteljice. — Službi učiteljice pripada letna plača 600 gld., podučiteljici pa letna plača 500 gld. in obema pravica do postavnih službenih doklad. — Prosilkam za ti službi je svoje prošnje z dokazili o učiteljski sposobnosti za pouk v obeh deželnih jezikih in v dozdanjem službovanji, ako se nahajajo v dejanski učiteljski službi, potom predstoječega c. kr. okrajnega šolskega sveta vsaj do konca meseca januarja l. 1888. vložiti pri podpisnem c. kr. mestnem šolskem svetu.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani 29. decembra 1887. Prvosednik: **Grasselli.**

Št. 1297

okr. š. sv.

Razpisi učiteljskih služeb.

Na enorazredni ljudski šoli na Ubeljskem se bode stalno oddala služba učitelja in šolskega voditelja s 450 gld. letne plače, s 30 gld. opravilne doklade in s prostim stanovanjem. Prošnje naj se vlagajo do 20. januarja 1888. l.

C. kr. okrajni šolski svet v Postojini v 26. dan decembra 1887. l.

Št. 847

okr. š. sv.

Na razširjeni trirazredni ljudski šoli v Toplicah namestila se bode druga učiteljska služba s 450 gld. letne plače. Prošnje naj se postavnim potom vlagajo pri podpisnem uradu do 18. januarja 1888. l.

C. kr. okrajni šolski svet v Rudolfovem v 28. dan decembra 1887. l.

Št. 941

okr. š. sv.

Na trirazrednici v Semiču bode se tretja učiteljska služba z letno plačo 400 gld., stalno, ali pa začasno namestila. Prošnje naj se oddajajo do 20. januarja 1888 pri podpisnem c. kr. okrajnem šolskem svetu.

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlji v 27. dan decembra 1887. l.

Št. 942

okr. š. sv.

Na enorazrednici v Preloki bode se služba učitelja in voditelja stalno, ali začasno namestila. Letna plača 450 gld., doklada 30 gld. in prosto stanovanje. Prošnje naj se oddajajo do 20. prosinca 1888. l. pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Črnomlji.

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlji v 27. dan decembra 1887. l.

✉ Denašnje številko „Učiteljskega Tovariša“ smo poslali še vsem onim naročnikom, kateri so bili dozdanj naročeni, a se za letošnji list še niso oglasili. Uljudno tedaj prosimo, da se vsak, kdor list želi nepretrgano vzprejemati, oglašiti vsaj do 28. t. m. Prihodnje številko bodedo poslali samo naročnikom.

Uredništvo in upravništvo.